



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

De Divina Psalmodia, Ejusque Causis, Mysteriis, Et Disciplinis, deque variis Ritibus omnium Ecclesiarum in psallendis Divinis Officiis, Tractatus, Historicvs, Symbolicvs, Asceticvs. Sive Psallentis Ecclesiae Harmonia - Opus novum, & curiosum, ac multiplici eruditione illustratum ... Operum ...

Bona, Giovanni

Parisiis, 1678

§. 1. Exemplorum magnam esse vim ad vitam rectè instituendam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9929

quasi orationem propriam profunda cordis compunctione depromat; vel certè ad suam personam æstimet eos fuisse directos, eorumque sententias, non tunc tantummodo per Prophetam, aut in Propheta fuisse completas, sed in se quotidie geri, implerique cognoscatur. Eundem namque recipientes cordis affectum, quo quisque decantatus, vel conseriptus est Psalmus, velut auctores ejus facti, præcedimus magis intellectum ipsius, quam sequemur. Ad eandem hortatur (i) August. dicens: Si orat Psalmus, orate, si gemit, gemitte, & si gratulatur, gaudete, & si sperat, sperate, & si timet, timete: Omnia enim, quæ hic conscripta sunt, speculum nostrum sunt.

CAPUT XX.

De variis Sanctorum exemplis ad Divinum Officium pertinentibus.

§. I.

Exemplorum magnam esse vim ad vitam rectè instituendam.

I. **H**ACTENUS Divinæ Psalmodiæ originem, causas, partes, & disciplinam rudi penicillo malus pictor delineavi: Et quod operis initio non aulus fuisset me præstaturum polliceri, Deo vires subministrante, ipsaque materia uberius quotidie crescente, ipse quoque liber in hanc magnitudinem sensim excrevit. At super sunt nè alia? imò verò, nec finis erit, si quæcunque curiosæ indaginis perscrutatione ad hanc rem spectantia adinveni, studiosè libeat amplecti. Sed cæteris omissis sola nobis restant Sanctorum exempla

i Aug. in psal. 30. cons. 3.

ad divinum Officium pertinentia, quibus extremum hoc caput dicatum sit. Nam quò pleniori obsequio Ecclesiasticos homines demerear, quædam quasi per futuram sine ordine rerum aut temporis, è probatis Scriptoribus excerpere non gravabor: eritque hoc superpondium non inutile, nec injucundum; quia ut celeberrimus (a) Historicus scribit, Aliorum erratis ad rectam vitæ institutionem pro exemplis uti, & quod rectè factum est imitari, scitum atque pulchrum est. Et facillimè, ait (b) alter, quid profit, aut obfit homines animadvertunt, cum multa multorum exempla intuentur. Ex vitio alterius, inquit (c) Publius, sapiens emendat suum; estque compendiosum felicitatis genus, ut docet Sanctus (d) Zeno, alterius periculo discere, quid debeas devitare. Sic vulnus aliorum nostra cautio fit, & veterum egregia facta in utilitatem posterorum derivantur. Sententia Platonis est; Nihil rectè doceri, nihil rectè disci sine exemplo: & ut Magnus (e) Gregorius scribit, Non est in sermone laudabilis, qui hoc quod loquitur, opere non ostendit. Præclarè de hac re illustris rei rusticæ (f) Scriptor: Usus, & experientia dominantur in artibus, neque est ulla disciplina, in quo non peccando discatur: & ubi quid perperam administratum cesserit improspere, vitatur quod fefellarat illuminatque rectam vitam docentis magisterium. Exempla denique, teste Isidoro (g) Pelusiota, dormientes animas ad virtutem capessendam exsuscitant, & ignavas, ac socordes excitatores efficiunt, & vitii indulgentes erubescere docent, atque ad pœnitentiam agendam inducunt. Cæterum à domesticis eventibus, à Cæsario scilicet nostro Heisterbacchenfi scribendorum exemplorum initium sumo ejus enim historiæ memorabiles datæ sunt mihi in manus, dum hæc scribe-

a Theodor. Siculus lib. 1. cap. 1 b Dionys. Halicarn. initio lib. 11. c Publ. in Sententiis d Zeno serm. 63. de Italia. e Gregor. lib. 19. moral. cap. 12. f Columella lib. 1. de re rustica c. 1. g Isid. Pelus. lib. 4. Epist. 172.

rem. Stylum autem mutavi, quod & in cæteris observatum est.

§. II.

Exemplorum Decades quatuor.

I. (a) **M**onachum quendam Ordinis nostri ita princeps tenebrarum decipiebat, ut quoties ad nocturnas vigilias surgendum esset magno statim sudore perfunderetur. Ille putans infirmitatem esse, quod erat diabolica fraus, jacere, vestibus se operire solebat, & sicut ostium vertitur in cardine suo, ita piger ille vertebat se in lectulo suo. Nocte quadam cum dato signo, cæteri surgerent, & ad divinum Officium festinarent, delicatulus noster tentare quidem, & aliquantulum moveri, ut surgeret; sed larga sudoris profusione præpeditus, iterum sopore languescere, iterum torpori succumbere. Et ecce incognita vox aures ejus implacide feriens, Noli surgere, inquit, noli interrompere sudorem tuum, quia non expedit tibi. Sensit tunc demum Monachus se fuisse deceptum, & phantastico sudore neglecto, vigil profiliens è lecto adversus accidiæ spiritum fortius deinceps dimicavit. Sic illis illudit dæmon, qui corporis infirmitatem magis quam morbos animi timentes, hostium stratagemata celeri vigilantia antevertere non student.

II. (b) Alius quidam Sacerdos cæteris post vigilias privatis orationibus, & meditationi juxta Regulam nostram incumbentibus, in sede aliqua oratorii se collocans inter verba orationis dormire solebat. Cumque frequentius ab ingruente somno vinceretur, apparuit ei quadam vice Dominus in cruce verso ad illum dorso, & facie aversa, hac corporali visione patenter insinuans tepidos, & pigros Monachos à facie

^a Casarius lib. 4. cap. 28. ^b Casar. lib. 4. c. 29.